

Llegir i recordar és el títol del treball de fi de carrera de Filologia Catalana que tenia la intenció d'unir aquests estudis amb la meua professió de Bibliotecària.

Es pretenia demostrar que els criteris de LF són una eina vàlida per a aconseguir introduir i despertar l'afició a la lectura entre persones que tenen dificultats lectores i/o de comprensió, i per a les quals altres tipus d'adaptacions no són adients

El projecte va començar a partir d'una de les activitats que realitza la biblioteca: El Club de Lectura a l'Hospital Sant Jaume de Manlleu.

Per portar a terme aquest Club de Lectura s'utilitza els llibres de Lectura Fàcil. S'ha triat aquesta tipologia de llibres perquè està especialment pensada per a persones que tenen alguna dificultat de comprensió lectora. Es fa una lectura en veu alta del llibre (llegeix la bibliotecària i alguns avis). Es fan comentaris sobre el contingut del llibre (que ens suggereix, què entenem, etc.).

La sessió es fa a la sala d'actes de l'Hospital, amb l'ajut de megafonia i amb el suport gràfic de projeccions d'imatges relacionades amb el text llegit: així es reforça l'audició i l'atenció en persones amb problemes d'audició i visuals.

Els familiars que volen assisteixen a la lectura conjunta i ajuden el pacient a continuar la lectura a casa.

En un principi, ens va semblar que es podria adaptar alguna narració curta, un conte o una rondalla d'autors coneguts, però l'existència d'un recull de llegendes sobre Manlleu en castellà i publicades l'any 1902 ens va decidir a triar l'opció de traduir i d'adaptar tres d'aquestes llegendes com a textos de Lectura Fàcil.

La idea era llegir els textos i recordar fets, costums, anècdotes i paisatges d'un poble que ha anat creixent fins a convertir-se en la segona ciutat de la comarca d'Osona.

El treball que avui presento és el resultat de l'elaboració d'aquests materials de Lectura Fàcil per als avis i àvies que segueixen cada mes el Club de Lectura Fàcil.

Les Llegendes. Durant l'any 1901 en Domènec Torrent i Garriga publicava un recull de llegendes de Manlleu al diari El Ter. L'èxit que van tenir va fer que l'editor Josep Ma. Prat Vilaró decidís publicar un llibre que recollís les llegendes publicades a El Ter i d'altres que encara estaven inèdites, i en total eren 12 llegendes. Aquest volum es va publicar l'any 1902 amb el nom de *Leyendas de mi pueblo*.

Durant els anys 30 es van publicar en català al setmanari *Manlleu* i hi van afegir una altra llegenda.

I l'any 1991, en Josep Vinyes i Arissa va publicar una adaptació a un català més actual de 15 llegendes de Manlleu: *Les llegendes del meu poble*.

Aquests són doncs els antecedents textuais sobre els que es basen les adaptacions de les llegendes a la Lectura Fàcil.

Després de llegir totes les llegendes, el criteri principal per a la tria va ser el públic al qual anaven destinades: gent gran que pateix un deteriorament cognitiu lleu o moderat.

Un dels objectius principals a l'hora de llegir els textos és el record. I la majoria dels avis que assisteixen al Club de Lectura Fàcil són de Manlleu. Això serviria per a recordar llocs, costums i les llegendes mateixes.

Es va decidir triar 3 llegendes: ***Paraula acomplerta, El pou del mas Erm i El Pont de Sant Mamet de Manlleu***. Totes tres complien les condicions de parlar de costums, creences i llocs de Manlleu.

Els dos textos base per a l'elaboració de les adaptacions a LF no tenien una base gramatical i ortogràfica molt acurada. L'artificiositat del llenguatge i l'oralitat que se'n desprèn, així com les moltes faltes ortogràfiques no feien gens de servei a l'adaptació.

Per tat, s'han seguit les directrius per a l'elaboració de textos de Lectura Fàcil partint de la base original en castellà i consultant, puntualment, la traducció catalana de l'any 1991.

El Treball de Fi de Carrera ha estat tutoritzat per Eugènia Salvador, de l'Associació Lectura Fàcil i pel consultor de Filologia Catalana de la Universitat Oberta de Catalunya Josep Camps i Arbòs.

També ha comptat amb la col·laboració de Núria Silvestre, directora de la Biblioteca Bisbe Morgades de Manlleu i Ma. Àngels Anglada, infermera de l'Hospital de dia de la Fundació Hospital Sant Jaume de Manlleu. Totes dues són les conductores del Club de Lectura a l'Hospital Sant Jaume.

Mercè Franquesa